

"Tist' smo nared'l', za kar smo s'm pr'sli."

Davo med
vzponom po Sinjem
slapu
Foto: Drejc Karničar

O Tebi, Davo, sem prvič slišal že davno pred letom 1995, ko sem kot študent medicine in gorski reševalec z velikimi očmi opazoval in še z večjimi ušesi poslušal o slovenskih himalajskih uspehih, še posebej o uspešno zaključenih slovenskih vzponih na štirinajst osemtisočakov. Ime Karničar je bilo sinonim za nekaj velikega, saj je šlo pri Anapurni za Tvoj in Drejčev smučarski spust brez primere. Od zunaj sem takrat vse himalajske akterje opazoval, kot da so nekaj nezemeljskega, enkratnega. Leto pozneje, ob zaključku študija, se je to le še potrdilo, saj ob začetku ukvarjanja z odpravarstvo medicino nikakor nisem mogel razumeti, kako je mogoče prilesti nad 7000 metrov, ko me je višinska bolezen na odpravi že na 6000 metrov v vsakem pogledu prizemljila. Mogoče pa me višinska fiziologija ravno zato tako privlači, saj vidim, kako različni smo si – Ti in Franc Oderlap sta bila z ekstremno višino pač "na ti".

Kako bi lahko pozabil na 7. oktober 2000? Na višini 7300 metrov pod zahodno steno Everesta pod taborem tri ni bilo žive duše. S pomočjo fiksne vrvi je šlo po stekleno ledenem pobočju navzgor le po polžje. Vedel sem, da boš ta dan prismočal z vrha, ampak nisem Te pričakoval tako zgodaj. Zvok smučanja je bil bolj podoben praskanju cepina po ledenem slapu. Tvoji zavoji pa so bili kljub strupenemu vetru običajni, kot bi smučal na smučišču na Peci. Izpod več slojev obleke sem kot zdravnik takoj opazil značilno debelo vratno veno, ki je izdajala skrajnost Tvojega početja, zato sem bil pripravljen na vse, kar boš rekel, zahteval, pričakoval ... Ti pa si preprosto zategnil:

"Fletno je." In nadaljeval: "Tist' smo nared'l', za kar smo s'm pr'sli." Ne spominjam se, ali sem bil bolj zadet od Tvoje skromnosti ali od višine. K sreči sem bil še vedno pripet na fiksno vrv, ko si zajodlal in praskajoče odsmučal v globino pod nama.

Tvoj *modus operandi* "vse ali nič" pa naju ni povezoval le v gorah, kjer Ti niti pod razno nisem mogel slediti. Bolje mi je to uspelo v gorskem reševanju. Svojo brezkompromisnost si prenesel v pomoč sočloveku in dobro se je pisalo tistemu poškodovancu, ki se mu je kaj zgodilo med Tvojim dežurstvom ali dežurno pripravljenostjo, da, preprosto ob Tvoji prisotnosti na Jezerskem. Ali se spomniš, koliko ljudi živi, spet hodi, se kratkočasi s svojimi otroki zaradi Tvoje prirojene hitrosti vzpenjanja, Tvoje domačnosti s skalo? Jaz se! Če je bilo treba peš, se je vedelo, da poškodovani ne bo dolgo čakal na pomoč. Bil si neserijski gorski reševalec in dežurstva s Tabo na Brniku so bila neka kšen garant, da bo šlo vse dobro. Če mi danes uspe v reševalni akciji psihološko preklopiti do tiste skrajne mere, ko – preneseno in simbolično gledano – ni več ne zdravnika ne reševalca, ampak le ponesrečeni, okrog katerega se vse vrti in ki potrebuje pomoč tukaj

Luka in Davo na Mt. Blancu leta 1982
Foto: Drejc Karničar

in zdaj, je to zato, ker sem se tega naučil od Tebe. Ponesrečeni je bil vreden vse Tvoje pozornosti. Po dvajsetih letih nesebične pomoči ponesrečenim v gorah si prejel zlati znak GRZS.

V ponedeljek popoldne, 16. septembra 2019, sem zato v svoji slabosti pomislil, da se je Bog zmotil. Sprašujem se, kako je vse to mogoče, saj sva še pred nekaj dnevi govorila o načrtih za naprej. S svojo energijo in dobro voljo si se hotel udeležiti oktobrskega mednarodnega posveta na temo višinske bolezni v Ljubljani in si se že spraševal, kako naj se pripraviš. A dobri Bog ne gleda z našimi očmi in ne misli z našimi mislimi (Izaija 55, 1–11).

"Smučal boš z Everesta," so bile moje besede na osončenih Prevaljah poleti leta 2000, a v istem trenutku sem dobil vtis, da Ti nisem povedal nič novega, saj si sam v svoj uspeh verjel že davno. Bil si vesel, da Ti je najin prijatelj Franc v odpravo pripeljal *dohhtarja*, ki verjame in ki bo del delujočega kolesja v sistemu. Vse to je bilo takrat, ko še nisem vedel, ali je sploh ustrezno, da Te tikam, saj sem dobro slutil, s kakšnim velikanom imam opravka; še več, imel sem vtis, da se na Tvojem vesoljskem zagonu kar *ornik* šlepam. Davo, do marsikoga od nas bi se lahko obnašal zvezdniško, kot Ti glede na doživeto pritiče, a resnici na ljubo si marsikomu, ne le meni, dopustil, da se je ob Tebi potrdil v svojih lastnih načrtih, stremljenjih, namerah. Zahteval si le izkaz tiste predanosti, ki je bila lastna Tebi in brez katere se še čevljev ne obuje. Če pa si pri kom zaslutil, da "se špara", ko bi lahko dal več od sebe, je ta pri Tebi kar malo oplel.

Ko sva lani skupaj predavala na Draveljskih duhovnih večerih, si rekel, da se takoj podpišeš pod misel: "Življenje je dar, ampak presneto se moramo potruditi, da ga postanemo vredni!" Vse to in še veliko drugega je vodilo v prijateljstvo s Teboj in Tvojimi najbližjimi. Celo tako daleč, da nisva le enkrat skupaj molila rožnega venca v cerkvi na Jezerskem in se zahvaljevala za vse, za kar se je pač v tem življenju dobro in treba zahvaliti. Z istim žarom v očeh kot pred devetnajstimi leti med zgodovinskim spustom na 7300 metrih si mi nekoč po sveti maši stisnil roko in rekel: "Jurij, a veš, da sem srečen človek, ker spet lahko grem k obhajilu." Jaz pa sem se zavedel, da si osvojil modrost očetov, ki jo je zapisal papež Janez XXIII., ki pravi, da je "človek največji, kadar kleči, najlepši, kadar moli, najmočnejši, kadar odpušča in najbolj Bogu podoben, kadar ljubi." Mnogo ljudi se sprašuje, ali obstaja življenje po smrti; Davo, Ti si s svojim življenjem pokazal, da obstaja najprej življenje pred smrtjo. Da, življenje pred smrtjo v polnosti. A kazalec Tvojega življenja je usmerjen za vse nas tja navzgor, tja čez višave Everesta, Sagarmate, kot povzema pesnik:

*Ni konec, ko pride Tvoj zemeljski konec,
le vsakodnevno orodje pospraviš
in se odpraviš k počitku.*

*Po isti poti, koder odhajaš, nevidno prihajaš nazaj...
In Tvoja prisotnost je bolj prisotna kot kdajkoli prej: na
vseh poteh, v vseh rasteih od korenin do vej. (T. Kuntner)*

Jurij Gorjanc

*Davo Karničar na višini
7200 metrov, Everest,
7. oktober 2000
Arhiv Dava Karničarja*